

Naš List

Izhaja vsako soboto: ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — „Naš List“ ima vsak mesec prilogo „Slovenska Gospodinja“ ter velja za celo leto 5 K. za pol leta K 250. Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposlane naročnine se ne ozira.

Uredništvo in upravnništvo je v Kamniku, kamor naj se izvolijo pošiljati dopisi, naročnina in reklamacije. Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi se računajo tristoletna petit-vrsta 16 v. za enkrat, 14 v. za dvakrat, 12 v. za trikrat, za večkratno objavljenje nizke cene.

Leto I.

V Kamniku, 6. maja 1905.

Štev. 18.

Ogrska in Avstrija.

Vzlic vsemu vladnemu prizadevanju ni bilo mogoče rešiti do zdaj krize na Ogrskem. Da ne bo šlo na ta način naprej, kakor se je poskusilo životartiti od tistega trenutka sem, kar so se izvršile zadnje volitve v ogrski parlament, je več kot očitno. To je uvidela tudi krona: zato tudi toliko avdijenc, potovanje avstrijskega cesarja v Budimpešto itd. Ali vse to ni ničesar izdalo. In zopet se poskuša iznova: govori se, da namerava sprejeti vladar iznova nekaj politikov, drugi pravijo, da gre cesar še enkrat osebno do ogrskih politikov.

Kakšna yelesila pa je vendar Ogrska, da se klanja pred njo ves avstrijski dvor in celo naši dobri ministri?

Po zemeljski površini in po številu prebivalstva manjša Ogrska si je znala napraviti tekom let Avstrijo svojim vazalom. Kaj smo tudi drugoga? Ni dosti, da plačujemo Ogrski dolgove, skrbimo za njeno vojaštvo, zdaj plešejo še naši ministri z dvorom vred tako, kakor zahtevajo to ogrski politiki. Misliti namreč ne smemo, da izvirajo vse te zahteve iz ogrskega ljudstva samega, če tudi naglašajo to neodvisna stranka pod Košutom. Spomniti se nam je treba le, da je dejala prav ista stranka pred volitvami, ker se je bala, da ne izgubi nekaj mandatorov (da pride s tako večino v parlament, tega si niti sama ni mislila), da ne bo izražena v volitvah narodna volja, češ, da je ljudstvo politično preveč indiferentno. Zdaj seveda, ko praznuje tako sijajno zmago, zdaj je obrnila Košutova stranka svoje besede in dejala: glejte, narod nas je volil, zgodilo se je to po volji ljudstva. In Košut sam ni pomišljal, ko je pričel svoj govor pred akademiki, dne 16. febr. t. l., da ne bi dejal znane lahkokrile besede, ki izvirajo še iz patoza njegovega očeta: Klanjamo se pred mogočnostjo naroda...

Tudi kdor pozna ogrske notranje razmere le od daleč, ve, koliko je dati takim trditvam. S tem pa še nikakor nečemo oporekati, da ni zmožen Oger veliko večjega političnega entuziazma, kakor n. pr. Jugoslovani. Ogrski politiki so znali namreč svojim volilecem znane velike ideje o samostojnosti države kar sugerirati, znali so jih navdati s pravim navdu-

šenjem za svobodo dežele — in vsega tega niso zmožni niti v najmanjšem jugoslovanski politiki avstrijski. Več kot razumljivo je, da zavzemajo zlasti slovenski poslanci v tem oziru prav zelo dvomljivo mesto. Edina naša, sicer slaba tolažba je to, da tudi drugi avstrijski politiki izvečine niso boljši, če izvzamemo tisto malo število politikov, ki se ne bojijo v eni volilni borbi prehoditi po več sto občin.

Kako pa to, da so baš ogrski politiki veliko zrelejši in sposobnejši za svojo veliko misijo, kakor naši? —

Trditev nekaterih totranskih žurnalov, da je ogrski parlament le zato tako močan, ker so njegovi člani zlasti v juridičnih stvareh dobro poučeni (izmed ogrskih poslancev jih je tudi res pretežno število juristov), ni povsem edino resnična, če tudi vemo, da študira malodane vsak inteligenčen Madjar jus, če ne civilnega, pa vsaj državnopravnega, kakor narodno gospodarstvo, ustavno pravo, finance itd. Še en vzrok je namreč, ki dela ogrsko zbornico vzor delavnega, energičnega parlamenta. Cesar nimajo avstrijski politiki, to imajo ogrski: v malenkostih so veliki. Da bi se i oni ruvali za vsak las in za vsako privatno osebo, potem bi bila njih delavnost slična prizadevanju slovenskih poslancev. Če bi manjkala ogrskim politikom resnost, potem bi ne bilo mogoče, da so se združili Košutovci, dezidenti in naprednjaki s klerikaleci v tisto opozicijo, ki je zdaj strah habsburški dinastiji.

Spričo tega zavedanja solidarnosti se je posrečilo opoziciji spraviti avstro-ogrsko monarhijo v sličen položaj, kakor je bila l. 1848. Vsaj dosti drugače ni. Ogrska si bo zvojevala prej kot slej tisto samostojnost, ki jo zahteva in to gotovo le na škodo Avstrije, ki ji ne preostane drugoga, kakor reči svoj „velikodušni“ „da“. Gotovo zelo klaverna vloga, ki pa se bo zgodila le na rovaš — nezmožnih avstrijskih politikov.

Vsa ta situacija bi bila pa zlasti lahko jugoslovanskim politikom vzgled, kako je treba delati in kaj znati, če hočemo govoriti o kaki osamosvojitvi. Tega seveda ni treba, če mislimo vedno le tlačaniti nemški avstrijski osrednji vladi. Naravna potreba je namreč, da se izvede avtonomija ne le za Ogrsko, ampak tudi za druge avstrijske dežele, ker kam nas

popelje sedanje stanje, to nam kaže naš parlament, ki ni drugoga, kakor žoga vlade in pa — Ogrske. Avstrija, razdeljena po avtonomiji narodov na podlagi federacije, kakor je to n. pr. Švica, bi bila ona zdrava država, ki bi ne bila le v posmeh Evropi. Gotovo je, da se mora izvesti ista avtonomija po narodnostih tudi na Ogrskem.

Avstrija in Ogrska kot federacija bi bila šele ona država, ki bi ne tlačnila in zatirala svojih narodov, kakor jih do zdaj, ampak jim pomagala do splošnega napredka in izobrazbe. Zato bi morali zlasti avstrijski Slovani stremeti za tem, da se pripravijo na delo, pa ne čuvati sedanje avstrijske vojaštvo, tudi če je deležen za to kdo najvišje pohvale. Če hočemo biti konsekventni, moramo biti že iz principa proti vsemu temu, kar more koristiti sedanjemu našemu sistemu, ki ni drugoga, kakor prikrit absolutizem!

Witte — odstavljen.

Prvi majnik, ki ga imenuje delavstvo svoj praznik, je prinesel tudi nam Avstrijem nekaj zelo pomenljivega — veselega: železnični minister Wittek je poslan v pokoj. Ne bomo se prepirali, ali je ta pokoj zaslužen ali ne, gotovo pa je ta vest tako prijetna, kakor če bi bil odstavljen na pr. le še naučni minister Hartel.

Na žalost vsakega zavednega človeka in na škodo naši državi je bil Wittek že od leta 1869. v vodstvu železničnega prometa. Njegovo samovoljno ravnanje je bilo že tako pristudeno, da se je smatralo kot popolnoma naravno, da gre Wittek tja, — kamor je spadal pravzaprav že od l. 1869. sem. Ne le da ni bil nikak talent, bil je tudi brez vsakega značaja. Kaj vsega ni obljubljal storiti, a nič se ni zgodilo! In dosti poslancev imamo, ki vedo povedati, kako jih je Wittek nalagal...

Bil je tudi eden tistih, ki mu je bilo samo na lastni koristi, za javnost se ni menil. Če je kje manjkalo železniške zveze, ali je bil Wittek tisti dalekovidni mož, ki je dal iniciativo, da se je zgradila? — Že so čivkali vrabci po strehah, da je treba tu ali tam železnice — in potem je še le pricapljal mož

Čehi na slovanskem jugu.

Potopisne črtice. Piše Franjo Krašovec.

(Konec.)

Zopet v Ljubljani. — Izlet na Bled. — Potujčeni „biser iz raja“. — Razočarani Čehi. — Čehi najkulturnejši slovanski narod in njega značaj. — Razhod.

Ob devetih zvečer smo zapuščali Trst. Zopet nas je bil velikansk vlak, dva mogočna hlapona sta ga vlekla. Izza oblakov je priplavala luna in vpri-zarjala na morju uprav magične prikazni. Zdaj so bili prameni, ki jih je razlivala po morju, tanki kakor metlin držaj, zdaj so bili široki kakor mogočen plašč in valovje je igralo, kot bi bilo prek in prek posuto s samimi dragocenimi biseri. Sredi morja pa se ziblje osamljena ribiška barčica; široko so razpeta bela jadra. Nehoté sem se spomnil Magoličeve slike v „Slovanu“: „Noč na morju.“ Le škoda, da je bilo teh prirodnih iluzij tako kmalu konec. Že smo zavili v znano zarezo pri Nabrežini in morje je izginilo. Ali za vedno? Kdo zna? Mimo znanih postaj smo sedaj drveli v temni noči in na postojnskem kolodvoru, kjer je bilo pred par dnevi tako živahno in veselo, je vse mrtvo in tiho. Samo uradnik opravlja svojo težko službo, ob spremenu stoji čuvaj s svetiljko...

Ob pol dveh po noči v četrtek 21. julija smo bili zopet v Ljubljani. Ljubljana je spala. Mnoge ljubljanske hotele kot pri „avstrijskem carju“, „pri Štruklju“ in druge so Čehi kar zasedli, nekogi pa so šli v Narodno kavarno, kjer so ostali do jutra. Ob sedmih zjutraj je večina izletnikov odpotovala na Bled. Le malo jih je ostalo še v Ljubljani.

Hvalili so Čehi Bled, naš „biser iz raja“. Ali nekaj jih je neprijetno dirnilo: da se jim zdi na Bledu vse tako tuje, nemško... Mnogi so si predstavljali Bled popolnoma slovanski in bili kruto prevarani. Mnogi bi bili radi ostali teden ali dva na Bledu, ali nemški značaj Bleda jim ni ugajal in odšli so poprej, nego so nameravali. „Kje so slovenski napis?“ so vpraševali. Le tu pa tam, kakor boječ pastorek, se je skrival kak slovenski napis. Tužna nam majka! Na Bledu so se Čehi razpršili. Nekteri je odpotoval prej, drugi pozneje, kakor je komu ugajalo in mu je dopuščal čas. Na svidenje v Zagrebu l. 1906!

* * *

Videli smo na tem potovanju češko slovanoljubje in podvzetnost. Podvzetnost pravim, kajti kedaj so še Slovenci priredili potovanje, katerega bi se udeležilo tisoč oseb?

To potovanje pa se mora imenovati tudi vrlo praktično, ker vdeležniki so imeli to ugodnost, da so po sistematiško sestavljenem programu v kratki dobi si ogledali vse, za kar bi posamezniki potrebovali dva do trikrat toliko časa in denarja. Cenjeni čitatelj naj preračuna vožnjo po vlaku Ljubljana-Trst, po parobrodu: Trst-Benetke-Pulj-Trst, povsod hrana v prvih hotelih po načinu table d' hote, prosta postelja na ladji, prost vstop v vse galerije in znamenite stavbe, vse premnoge drage zabave v Benetkah: vse to skupaj izjemši vožnjo Praga-Ljubljana in nazaj je stalo samo 60 kron! Zahvala gre pogumnemu in nesebičnemu aranžerju gosp. Šulcu v Pragi!

Čehom se žalibog celo od slovanske strani mnogokrat očita, da isto mesto, ki je zavzemajo židje med drugimi narodi, zavzemajo Čehi med Slovani. Neki prijatelj Hrvat mi je celo svoječasno rekel, da so mu Čehi najbolj antipatičen narod na svetu. Kar pridejo na Hrvaško, začno lečiti ljudi in živino, merijo zemljo in postavljajo tovarne. Uboga hrvatska raja pa s trebuhom za kruhom v Ameriko! Kakšna krivica! — Prst na usta, gospoda! Dejstva nam jasno govore, da nimamo ne Hrvati in ne Slovenci zadostnega naraščaja domače inteligence; posebno v zdravniških in tehniških slojih se to opaza. Na Češkem pa je hiperprodukcija inteligentnih slojev; saj je skoro

brez eneržije in samostojnosti v osebi g. Witteka s svojim načrtom.

Ravnoisti Wittek je tudi kriv, da narašča od leta do leta deficit državnih železnic, mesto da bi se zmanjšal; severni železnici je prorokoval že ob rojstvu pogin, dočim uspeva od leta do leta vedno bolj; severnozahodni železnici bi bilo že davno treba drugega tira. No, ker je bil g. Wittek železnični minister do 1. maja 1905, se to — razumljivo — do danes še ni zgodilo.

Pravicoljubje g. Witteka, ki je osramotil s svojim imenom celo čast ministra, ilustruje pa tudi njegov nastop pri železnicah na slovenskih tleh. Mogoče je bilo celo nekaj zlobnosti vmes. Sklepati bi se dalo to iz tega, ker leži že v naravi takih ljudi, ki so se povzpeli potom nenavadne protekcije do tako visokega mesta, poleg domišljavosti in prevzetnosti tudi hudobnost.

Da se dela pri bohinjski železnici tako z domačini, se imamo zahvaliti le g. Witteku. Tudi, če ni imel toliko rahločutnosti v sebi, vendar bi moral ravnati drugače, vsaj iz ozira na javno moralo.

Wittekov padeč pa je pomenljiv za avstrijske razmere še v drugem oziru. Očitno je namreč, da se ima Wittek zahvaliti dr. Ellbogenu za njegov odločen nastop. Drugače bi imel še danes svoj portfelj železničnega ministra. Privikrat, kar imamo parlament, je padel minister zato, ker je grešil proti ustavi. Ko bi se to vedno godilo, potem bi imeli do zdaj že več tisoč ministrov, ali pa bi se sploh ustave ne kršilo. Pripoznati moramo, da je bil glavni udarec za Witteka to, ker je prekorajčil po parlamentu dovoljeni kredit za nove železnice za več milijonov.

Witteka pa čaka še druga, vpokojenja nad vse zaslužna oseba, po nezmožnosti in netalentu z Wittekom v eni vrsti: g. Hartel, naš naučni minister. Kolikih zaslug si je stekel ta gospod n. pr. za Slovence, pričajo glasno — nemške šole na slovenskih tleh; da nimajo Slovenci niti ene slovenske srednje šole, niti univerze, ob mejah niti svojih ljudskih šol, niti v Trstu itd. — vsega tega je kriv gospod Hartel. Res je, da pravijo, da blagor onim, ki so ubogi na duhu — ali ta tolažba je zelo jalova in slaba, če jo primerjamo z neznosnim stanjem slovenskega šolstva.

Sledi naj ti, o Wittek — Hartel!

Državni zbor.

325. seja.

S slabo obiskanim parlamentom se je pričelo povelikonočno zasedanje. Kakor se čitatelji še spominjajo, je prva točka dnevnega reda carinski tarif in zakonik. Kako umestno je sklepati zdaj o tem, bo vsakemu jasno, če pomisli, da vendar niti ne vemo, kako bo z Ogrsko, ali bo veljala carinska pogodba za deset let, ali ne. Prva naloga zbornice bi morala biti, priti do jasnega, kako je z Ogrsko. Ali ker je to važno in resno, če tudi zelo kočljivo vprašanje, zato se v zbornici ne govori o tem. Nekateri so, ki molče iz navade, kakor delajo to tudi Slovenci; drugi pa, ki drugače govore, molče zdaj, zato ker se je raznesla vest, da nameravajo sestaviti novo ministrstvo in sicer ne več iz uradniških krogov, ampak iz srede zmožnejših politikov. In na

v vsakem trgu kaka srednja šola, zato morajo svoje inteligentne sloje izvažati tja, kjer jih potrebujejo. Čeh, kot zaveden Slovan, pa bo tudi vedno rajši šel med svoje, kakor med tujce. Ali ni boljše, da ista mesta, ki za nje nimamo domačih sil, zasedajo Čehi, kakor pa da bi se pri nas šopirili Nemci oziroma Mažari? Čeh se nam le redkokdaj odtuji, nasprotno asimilira se sorodnemu plemenu in se posloveni, Nemec in Mažar bodeta pa delala vedno le v našo škodo. Da Čehi povsod lahko najdeš, to samo znači, kako plodni, kako podjetni so. Češke majke s petnajstero dece niso redke. Iz tega pa le sledi, kako zdrav in moralen narod so Čehi. Pri nemoralnih narodih ni plodnost doma. Pogledjmo samo Mažare, ki se od dne do dne decimirajo, po statistiki pa se, seveda na račun drugih narodov, od dne do dne množe. Pravi Mažari pa vendarle zginjajo kot listje jeseni. Dokler bodo Čehi pravni, bodo tudi plodni in dotlej se jim ni bati, da jih pohrusta germanski „lintver“. Mi Slovenci in Hrvati pa postrani gledamo Čehi, ki si med nami služijo svoj kruh ter se jih branimo, nevede, da se branimo svojih velikih učiteljev. Tako slabo pojмимо slovensko vzajemnost, ki jo povzdiguje le pri polnih čašah in pri banketih. Ako pa pride do realnosti, pa dajemo brce svojim poprej oboževanim bratom.

našo žalost je to tudi vzrok, da molče o tako velikem vprašanju celo tisti malokateri, ki zinejo vsaj včasih kaj pametnejšega. Obžalovati je to tembolj, ker se nahaja celo med Mladočehi nekaj takih, ki jim je vzelo upanje na ministrski naslov pogum, govoriti jasno in jedernato o tem, kar nas žuli in kar nam bi bilo treba vedeti. Naš parlament dela utis lakaja, ki se klanja, če se le nadeja kake nagrade.

O carinskem zakoniku referira dr. Bärnreither (član zveze 30 terih ustavovernih veleposestnikov!). Ko bi se sodila delavnost parlamenta po praznem besedičenju, potem je naša zbornica res intenzivno pri „stvari“ . . .

Z dnevnega reda je bila odstavljena izročitev poslanca dr. Tavčarja v zadevi tožbe ptujskega župana Orniga. Dr. Tavčarjeva zadeva je namreč — po zaslugi sodišča, ki je znalo zavleči na umeten način zahtevo po izročitvi in potem po zaslugi zbornice, ki je znala zavleči rešitev te prošnje — zastarana. Na vsak način bo ostalo vsled tega nekaj dvomljivega na časti g. dr. Tavčarja. Zahvaliti se ima zato sodišču in zbornici, ker mi nikakor nismo misli, da je skušal doseči to on sam, ker je naše prepričanje, da se ne bo hotel noben mož odtegniti sodišču, če je prepričan o svoji nedolžnosti in o svoji časti.

Ogrski državni zbor.

Vidi se, da čuti tudi zbornica na Ogrskem, kako brezpomembno je postalo, delati kaj za „javno korist.“ S tem misli na prizadevanje dinastije in ministrov, končati krizo. Zbornica je debatirala le o adresi, ki jo namerava izročiti vladarju.

* * *

Združena opozicija je imela konferenco, kjer je sklenila izpremeniti prvotni naslov v adresi „Vzvišeni kralj“ v „C. in kr. Veličanstvo“. Kakor poročajo, se pripravlja liberalna stranka na odpor proti tej adresi.

Avstrija se oborožuje?

Glasovi o avstrijskem oboroževanju nočejo potihnuti. Vse kaže, da bomo imeli zopet „delo“ na Balkanu. V zalogi municije v Klosterneuburgu delajo z mrzlično hitrostjo in neka velika tovarna za usnje je dobila od erarja naročilo, naj ima pripravljene za armado večje zaloge usnja.

Goluchowski in Tittoni.

Zunanja ministra Avstrije in Italije, Goluchowski in Tittoni sta imela v Benetkah sestanek, ki naj bi pričal, da so vse govorice o bližajoči se vojni med Avstrijo in Italijo popolnoma izmišljene. Ministra sta se kar najprijazneje pozdravljala in če bi imela biti vojna le med Tittonijem in Goluchowskim, bi se gotovo nikdar ne vršila, ne morda ker sta oba preveč strahopetna, ampak ker se imata vendar — tako presrečno rada, kakor sta pokazala v nedeljo.

Makedonija.

Grška tolpa je napadla pri Konskem 11 bolgarskih kmetov. Šest od teh je obležalo mrtvih, dva sta bila zelo ranjena, dva sta bila odpeljana in enemu se je posrečilo ubežati. — V Monastirskem vilajetu so se zgrabili turški orožniki z Bolgari. Celo bolgarsko četo so razkropili, 16 so jih pobili do smrti.

Vzgojimo si svoje zdravnike, tehnike, lekarnarje itd. in Čehi nas ne bodo izpodirivali; dotlej pa jim moramo biti le hvaležni na njih bratski podpori! Čehi so edini slovanski narod, ki vedo prenesti slovansko vzajemnost na realna tla, mi drugi Slovani pa se postrani gledamo, ako si eden pribori na bratski zemlji košček kruha, ki bi ga sicer pogoltnil grabežljivi Nemec ali nenasitni Mažar. Poznam zdravnika — Čeha na slovenski zemlji, ki ga kolegi in inteligentni sloji vedno pitajo „prokleti Peme“, dasi je ljudomil človek in mojster v svoji stroki. Da je Nemec na njegovem mestu, lizali bi mu pete. Svoječasno je bilo po slovenskih vladikovinah veliko pomanjkanje svečenstva. Neki češki duhovnik na Slovenskem mi je pravil, kako vse drugače si je predstavljal razmere pri nas bratih, kako si je domišljal bratsko vzajemnost in kako je bil razočaran. Nek njegov dekan mu je nekoč zabrusil v obraz, da se je priklatil k nam, da nima tu nič iskati, ter naj se pobere zopet, od koder je prišel. Mož je bil vzor-duhovnik in rodoljub. To ga je bolelo, ostavil je svojo župo in šel v — samostan, mož, ki bi bil toliko dobrega lahko učinil med našim zapuščenim narodom. Mi žalibog uničujemo iste, ki bi nam mogli biti v največjo korist. Pred leti je prišlo mnogo čeških abiturijentov v slovenske bogoslovnice. Mnogo teh mladeničev je naredilo na Češkem

Izmed orožnikov je ranjen samo eden. — Iz Aten poročajo, da so napadli v Plovdivu Bolgari še več grških prodajaln in jih opleni. Srd Bolgarov naj izvira posebno odtod, ker se jim opirajo grški Makedonci celo z orožjem v roki. — V Belkamnu (Monastirski vilajet) je iznenadila turška patrolja grške ustaške čete. Med spopadom so padli trije Grki, pet je bilo ranjenih, 47 pa jih je prišla patrolja. Med ujetniki sta bila tudi dva grška oficirja v popolni uniformi.

Francija.

(Zarota proti republikli.) Preiskave so končane. Krivci pridejo pred policijsko sodišče. Obtožnica se glasi na podpihovanje k javnemu komplotu in pa na posest vojne municije.

(Angleški kralj v Parizu.) Angleški kralj Edvard je posetil Pariz. Predsednik republike, Loubet ga je povabil na slavnostni obed.

(Združenje socialističnih strank.) V Parizu so dosegli združenje vseh socialističnih strank. V zvezi je zastopanih 47 različnih socialističnih frakcij. Kongres je določil tudi svoj status.

Združenje Krete z Grčijo.

Vstaši so razobesili na vseh javnih krečanskih poslopih grške zastave. Zastopniki velesil zahtevajo, da je te nemudoma odstraniti in nadomestiti s krečanskimi. Če se to ne zgodi, bode poseglo neutratno vojaštvo vmes in izpolnilo to zahtevo.

Švedija in Norvegija.

Zbornica v Stokholmu je sprejela s 193 glasovi proti 165 predlogo, ki določa 5 milijonov kron za nove vojne ladje. Zdaj rešuje vprašanje o uniji.

Nemiri na Ruskem.

Strah v Petrogradu.

V Petrogradu se je raznesla govorica, da se je na tistem oborožilo 15.000 delavcev, ki nameravajo napasti prvega majnika vse omikane kroge prebivalstva. Sluti se, da je raznesla to bojazen pred delaveci vlada sama, ker želi imeti vsaj v gotovem delu prebivalstva protitež delavstvu. To sumnjo podpira tudi dejstvo, da je bil prvi majnik v Petrogradu nenavadno miren dan, brez vsakih neprilik, tako da ni imela policija niti v enem slučaju prilike intervenirati.

Nemiri v Odesi.

V Odesi se je raznesla zopet druga govorica. Ženske so hotele vedeti, če je daroval visok dostojanstvenik 10.000 rubljev za one ženske, katerih moške so na bojišču. Takoj se je zbralo pred mestnim poslopjem vse polno žensk, ki so hotele, da se razdeli denar. Vse prigovarjanje policije je bilo zaman. Mir je napravil šele „gorodski galavá“, toliko kakor pri nas župan, ki je razdelil med ženstvo iz pomožnega fonda precejšno svoto.

Ljudsko zastopstvo.

Minister zunanjih zadev Bulygin je prejel od raznih politikov že več sto načrtov, ki se pečajo s sestavo ljudskega zastopstva. Vendar dobiva komisija še vedno polno novih načrtov in nasvetov. Vse te imajo pretresti in na podlagi teh bodo poskusili postaviti tak volilni sistem, ki bi zadovoljil vsaj v

maturo z odliko, ali vendar jih niso sprejeli v domače bogoslovnice, ker so bile prenapolnjene. Z najčistejšimi nameni in polni navdušenja so prišli na Slovensko, da delujejo med bratskim narodom.

Ne rečem pa, da tisti Čehi, ki pridejo k nam, ter živijo pri nas v raznih službah, so baš cvet češkega naroda; ta ostane doma. Ali boljše so pa vendar, kakor Mažari ali Nemci!

Ker sem sam živel na Češkem, so mi razmere znane. Predbaciva se večkrat Čehom, da so egoisti. To očitje je nekoliko opravičeno. Čehi skozi stoletja osamljeni v boju proti Nemcem so spoznali resničnost reka: „aide toi et le ciel t'aidera. (Pomozi si sam in nebo ti pomore.) Če si je kdo sam pomagal, so si pomagali Čehi. To, kar so, so postali z lastnimi močmi, nikdo jih ni podpiral. Seveda se sedaj drugi Slovani skoro zavidno ozirajo nanje, češ, kdaj bomo mi tako daleč! Na Čehih se vzgledujmo, in se ne zanašajmo na nikogar. Oni danes niso vezani na nikogar, sami se dvigajo, sami padajo. V naših težnjah nas podpirajo, dasi s pičlim dobičkom; ali ne zaslužijo našo hvaležnost?!

Čeh premeri ves svet, po vseh deželah na svetu ga najdemo. Ali ne znači to njegovo pogumnost, vstrajnost in zdravo žilavost, da se more preživljati v vseh klimatih!

glavne vse zahteve in odgovarjal krajevnim odnosom.

Monakovska tehnika proti Rusom.

Na tehniki v Monakovem je že toliko ruskih ubežnikov, da se je profesorski zbor bal, da dobi kmalu več ruskih slušateljev, kakor pa nemških, zato je odločil, da ne sprejme več slušateljev ruske narodnosti.

O Kalajevu, morilecu Sergija.

Ivan Platonovič Kalajev zagovornik je vložil ničnostno pritožbo, ker ni ravnal sodni dvor po predpisih, ki določujejo, da mora biti prebrana obsodba pred ljudstvom. To pa se ni zgodilo, ampak se je ljudstvu celo zabranil vstop v dvorano. — Kalajev oče je bil inšpektor pri varšavski policiji, mati mu je bila obubožana poljska plemkinja. Po dokončani gimnaziji l. 1897. je šel Kalajev v Moskvo, odtod v Petrograd. Vsled nekih izgrediv je bil obsojen, da mora prebivati dve leti v Jekatarinoslavu. Po tej kazni je šel v inozemstvo, najprej v Lvov in potem je hotel še v Berlin. Toda na meji ga je prijela nemška policija in ga izročila Rusiji, ker je dobila pri njem glasilo socialno-demokratske stranke „Iskro“. Ko je prestal kazen tudi za to pregreho, je prestopil od socialno-demokratske stranke k socialistom revolucionarjem. Kmalu je prišel v teroristični komité te stranke in kot tak je napravil atentat na Sergija (17. februarja t. l.).

Krvavi majnik v Varšavi.

V Varšavi se je raznesla že koncem aprila vest, da vprizori delavstvo na prvi majnik obširne demonstracije. Govorilo se je, da ima pripravljenega v ta namen že cele zaloge orožja in bomb. Če tudi ni bilo tako hudo, kakor so se glasila razna privatna poročila, vendar so se izvršili zelo krvavi spopadi med vojaštvom in delavstvom. Vojaki so streljali in ubili blizu 100 oseb, mnogo je težko ranjenih. Promet v mestu je vstavljen, prodajalne so vse zaprte. Po mestu patrolirajo vojaki in policaji. — Pri dunajskem kolodvoru je vrgel neznan človek v tako patroljo bombo, ki se je razletela in nekaj kazakov in dve dami nevarno ranila.

Spopadi v Lodzu, Grodeku in Čenstohavu.

Tudi po teh krajih so se vprizorili podobni izgredi, če tudi ne v tej meri, kakor v Varšavi. V Lodzu sta bila ubita dva, v Grodeku 18, 85 demonstrantov je bilo aretiranih, ponajveč kmetov; v Čenstohavu so bili ubiti štirje delavci.

Rusko-japonska vojna.

Poročilo angleškega lista „Times“ vlada na Japonskem veliko vznemirjenje zaradi pojava balistiške eskadre v južno-kitajskem morju. Z veliko petostjo pričakuje prebivalstvo, kaj se bo zgodilo, ker ni dobiti od nikoder zanesljivih poročil, kje se nahaja Roždestvenski in kje Togo. Tudi ni zvedeti ničesar, kaj namerava napraviti Japonska proti ruski brodogradnji, niti obrambna sredstva niti taktika. Samo oklicano vojno stanje na Formozi daje nekaterim malo pomisleka. Iz vsega gibanja Roždestvenskega je pa sklepati, da se je naša slutnja, ki smo jo že enkrat izrazili, uresničila: ruski admiral

Čehi so danes vsestručno relativno gotovo najkulturnejši slovanski narod. Stojijo na tako visoki stopinji izobrazbe vzbujajo celo spoštovanje svojih protivnikov. Slovenci! ljubimo svoje brate, učimo se od njih, spoštujemo in posnemajmo jih!

Iz zapiskov popotnika po Sibiriji.

(Spisal Vladimir Karalenko).

III.

„Ubijalec.“

(Konec.)

In ona me res ni pozabila. Saj poznaš naše sibirsko jetnišnice. Povsodi samo podkupljenost in lenoba. Še danes bi bil v ječi, da mi ni preskrbela pomočjo svojega moža prostosti.

„Imeli so te torej v ječi?“

„Da, in še kako dolgo. Pri nas gre vse z denarjem. Tista gospa mi je poslala petsto rubljev in pismo od svojega moža. Ko dobim ta denar, se je naenkrat vse izpremenilo. Sodnik pride sam k meni in me vzame v svojo pisarno. „Tvoja zadeva je v mojih rokah,“ prične. „Koliko mi daš, da te dam na prosto?“

skuša priti do Vladivostoka. To bo najbrže njegova operacijska baza.

Nebogatova eskadra.

Roždestvenskemu pluje na pomoč Nebogatov, ki ima pod seboj skupno 25 ladij, izmed teh je ena delavnica za ladje, druga ima pa na krovu veliko množino pitne vode, ostale so križarke, oklopnice in pa torpedovke. V teh dneh se bosta združili obe eskadri in kaj namerava potem Roždestvenski, je ravno tako velika tajnost, kakor kaj namerava Togo.

Japonska zopet protestira.

Sekretar japonskega poslanštva je protestiral zopet pri francoskem ministrstvu zunanjih zadev, češ, da se nahaja rusko brodogradništvo še vedno v francoskem vodovju. Minister mu je odgovoril, da je ruska eskadra že davno odplula.

Japonci dvigajo ladje?

Preko Tokia došla poročila zatrjujejo, da so Japonci na delu, da dvignejo potopljene ruske bojne ladje pred Port Arturjem in pred Čemulpo. Imena teh ladij in značaj varujejo najstrožje.

Ruska strogost na ladjah.

Roždestvenski je vpeljal baje na svojem brodogradu tako trdo disciplino, da meji na neznosnost. Če bi bila angleška poročila resnična, potem je pribezalo v Saigon že precej ruskih dezertirjev, ki se ne morejo sprijazniti z rusko disciplino. Ti mornarji naj bi tudi dejali, da namerava Roždestvenski doseči najprej Filipine in odtod preko Tihega oceana do Vladivostoka.

Rusija se oborožuje.

Rusija je sklenila zgraditi nekaj novih oklopnih po 16.000 ton. Podjetnik se je zavezal, da bodo presegale te ladje vsaj za 20% vse dosedanje bojne ladje in da bodo zgrajene tako, da se bo čutil ves svet.

Štajersko.

Anarhistične razmere, navadna sleparija in celjska „Vahtarica“.

Dopis iz Šoštanja.

V uredništvu tega zakotnega nemškega lističa so bili te dni navadni lumpje, ki so eskamotirali vanj eno onih lopovščin, s kakršnimi se listič odlikuje in dela korajžjo in čast svojim čitateljem in vsem nemški stvari na našem jugu.

V svoji 35. letošnji številki se po navodilih onih lumpov „Vahtarica“ znaša nad c. kr. okr. glavarjem Čapekom, ker je na pritožbo šoštanjskih „Nemcev“ a la Hans Woschnagg (beri: Vošnjak!) in drugih odgovoril, da se glavarstvo ne čuti poklicano razveljaviti „protipostavno postopanje“ reklamacijske komisije pri občinskih volitvah v Šoštanju, s katerim je vpisala v volilno listino 53 neopravičenih volilcev, češ, da imajo oni volilci res svoja posestva v davčni občini šoštanjski, da pa pri c. kr. davkariji v Šoštanju niso vpisani kot plačevalci direktnega, marveč le indirektnega davka.

Oni lumpje in šoštanjski „Nemci“ bi namreč radi, da bi bila vlada razveljavila odlok rekla-

„Ti lopov!“ si mislim, „denar hočeš imeti? Sodi me, kakor strogo hočeš. Naj se zgodi po postavah, potem se hočem klanjati pred teboj — ti pa hočeš imeti le denar!“

„Ničesar ne dam!“ mu odgovorim. „Po postavah me sodi in po njej odloči mojo kazn!“

Smejale se mi je. „Ti si neumen človek!“ mi pravi. „Pred postavo ima tvoja zadeva dve strani. Postave leže zaprte v miznici, jaz pa imam moč. Kamor hočem, tje pa prideš!“

„Kako to?“

„Ti si bedast! Slušaj torej! Ti si varoval tisto ženo in njeno deco?“

„Da, tako je, — in —?“

„Ali imenujemo lahko to kot posebno tvojo krepost? Da, zato ker je dobro delo. To je ena stran.“

„In druga?“

„Druga? Poglej se, kdo in kakšen si ti? Proti tebi je bil vendar enoroki kakor otrok. Če te je hotel zapeljati k slabemu dejanju, saj si mu lahko zvezal roke na hrbtu in ga pripeljal pred gosposko: Ti pa si ga ubil, ne da bi mu dejal kako besedico. To je samovoljno ravnanje — tega ne smemo. Si me razumel zdaj?“

macijske komisije, kakor bi sploh radi razveljavili odlok one „komisije“, ki pusti dihati božji zrak Slovincem v naši občini!

Ker pa vlada tega ni storila, srde se ti poštenjaki na glavarja Čapeka, postopanje slovenske volilne komisije imenujejo „navadno sleparijo“ in razmere, ki so omogočile našemu narodu zmago nad german-skim terorizmom v Šoštanju, — „anarhistične razmere!“

Ker se jim je tako izvrstno ponesrečila nakana, pomagati „nemški stvari“ na krmilo v naši vse-skozi slovenski občini, nas mora to onemoglo bevskanje v „Vahtarici“ tembolj zabavati, ker ž njim kažejo, da bi bili pač oni radi prišli na krmilo v naši občini s pomočjo navadne sleparije in da bi bili oni radi uvedli zopet one anarhistične razmere v tej občini, kakršne so vladale tu pred časom, ko je nastopila svojo vlado — pravica in resnica!

Da niso štedili s svojimi — vsakovrstnimi poskusi, to so pokazale dovolj tudi sedanje volitve in njih — rekurz.

Kakor pa bi bilo veliko veselje v pruskem Izraelu in huronsko hajlanje, ako bi se jim bila famozna kupčija obnesla, tako je zdaj žalosten mačji stok, ker ni šlo, dobiti Slovence pod stopalo!

Ta njih rekurz pa je zanje še posebna blamaža! „Vahtarica“ sama priznava, da je volilna komisija izčrtala 10 nemških (!) volilcev, ker plačujejo samo dohodninski davek, po postavi pa je volilec vsak, ki plačuje davke. Zakaj so se torej „Nemci“ pritožili proti sprejemu onih 53 slovenskih posestnikov v volilno listo, ki plačujejo davek od svojega posestva? Ali morda zato, ker jim šoštanjska davkarija ne predpisuje direktnega t. j. zemljiškega davka?

A stvari je treba malo od bližje opazovati! Onih 53 volilcev, katerih prav nič ne briga, ako jih šoštanjska davkarija, v kateri sedi nekaj pripadnikov takozvane „nemške“ stranke, ne prišteva direktnim davkoplačevalcem, so posestniki, ki imajo že več let volilno pravico, — koliko časa pa ima „volilno pravico“ onih 10 „nemških“ volilcev, katere je slovenska volilna komisija izčrtala iz volilne liste? Ali so ti volileci vsaj že eno leto davkoplačevalci?

Kako znajo fabricirati volilce naši — „Nemci“, naj navedemo samo en dokaz iz dobe, ko se je izvršil v naši posojilnici fenomenalen preobrat. Stranka soproge Franca Woschnagga, znane nemčurke iz Slov. Gradca, alias „nemška stranka“, je hotela takrat dobiti popolnoma v svoje roke ta denarni zavod, katerega skoro izključno so vzdrževali Slovenci iz Šoštanja in okolice. Kaj store lisjaki? Tovarnar za usnje Franz Woschnagg, predsednik posojilnice — v katero je bil baje iz raznih razlogov posebno zaljubljen — nabere med svojimi — delavci številce članov in jih zbobna na občni zbor. Zbobnali so na ta način še nekaj drugih „odličnjakov“ take vrste in s to armado so hoteli dobiti v roke to slovensko trdnjavo! Delali so zelo skrivaj in računali s tem, da se Slovenci ne bodo udeležili zborovanja.

A slovenski člani, katerih je bila seveda ogromna večina, so zavohali ta — švindelj, in prišli so na občni zbor v tolikem številu, da jih je bilo vse polno! Zmaga je bila seveda slovenska; ta važen denarni zavod je prešel iz „nemških“ v domače roke in žalostna slovenska izdajica, Franz Woschnagg, brat velezaslužnih slovenskih mož, Mihe in

„Razumel! Vi nimate nobene pravičnosti, nobene resnice! Ničesar ti ne dam. Ti si pravičen sodnik in tvoja razsodba je zelo modra!“

Njega je to ujezilo.

„Dobro. Prej boš tu segnil, kakor pa prišel pred sodišče!“

„Le grozi mi!“

In res so se izpolnjevale njegove grožnje, ali tudi tista blaga žena ni pozabila na me. Prišla je od nekd ovadba proti mojemu sodniku. Poklical me je pred se, kričal je nad me, ošteval, vendar me je pustil še tistega dne iz ječe, ne da sem bil kdaj kaj zaslišan. Sam ne vem, kako je prišlo do tega... Pripovedujejo, da dobimo tudi mi enkrat pravične sodnike, zato pa čakam. Če nam pošlje Bog res kdaj porotne obravnave, bi jih rad doživel...

„In kaj je bilo s tvojim gospodarjem, Ivan Saharovom?“

„Ivan Saharov je izginil. Domenjen je bil z enorokim: Ivan Saharov naj bi nam sledil v mali razdalji. Če ne bi hotel ubiti žene, bi streljal Ivan Saharov na me. Bog pa je obrnil to drugače. Predno je prišel Saharov blizu, sem bil jaz že gotov. In tedaj se je zbal. Kasneje so mi pripovedovali ljudje, da je prišel domov, izkopal je denar iz vrta in potem je bežal v gozd, ne da bi zinil kako besedico. Ob

dr. Josipa Vošnjaka, ta ista izdajica, čegar sinovi hajlajo zdaj v pruski rog, je vsled tužnega svojega poraza v posojilnici med volitvijo dvakrat — omedlel.

Naj rečejo naši „Nemci“, ali ni bila to navadna sleparija prusaških privržencev, ali ni žalostni renegat užival sadove svojega narodnega izdajstva s tem, da je bil pahnjen s prestola denarnega zavoda in je moral prepustiti mesto slovenskemu poštenjaku?

Tako, kakor na tistem znamenitem občnem zboru, se godi v naši občini vsikdar, kadar vladajo naravne razmere. Kajti naravno je, da zmagamo povsod Slovenci, ker Nemcev tukaj ni toliko, da bi nabasal ž njimi en Kruppov oblegovalni top in ga sprožil — proti Berlinu!

In „Vahtarični“ lumpje govore o navadni slepariji, o anarhističnih razmerah, ako zмага Slovenec na tej od nekdanj slovenski zemlji! Navaden švindel in anarhistična surovost pa je vaša bojna taktika, s katero bi radi potlačili v prusaško bisago naš zeleni slovenski Štajer, ali če hočete, vaš „Unterland“. S politiko roparskih vlovov se hočete polastiti naše domovine in jo vreči kakor zaklano žrtev v naročje malo poštene matere Germanije in, ker se proti tej vaši politiki branimo s svojim poštenim slovenskim orožjem, zato je naš boj v vaših očeh „navadna sleparija!“

Že devet let vladajo v šoštanjski občini naravne razmere, — in vladale bodo tudi še nadalje, za to hočemo skrbeti mi čuvarji naše slovenske zemlje na tej skrajni meji naše štajerske domovine!

Čehi v Mariboru so ustanovili „Češki klub“ s sedežem v „Narodnem Domu“. S tem korakom hočejo preprečiti germanizacijo v Mariboru v precejšnjem številu živčih Čehov.

Nova slovenska trgovina. V Celju je odprl novo trgovino z mešanim blagom g. F. Karlovšek na Gizelini cesti v Vasičevi hiši.

Nemško bratstvo. V Celju so si Nemci, to je nemški uradniki ustanovili nekako konsumno ali gospodarsko društvo, v katerem so dobivali razno blago po nižjih cenah in proti plačilu konec meseca. Založnik te prodajalne je bil Nemec Moser. Ker pa je ta prodajalna več ali manj delala škodo drugim nemškim trgovcem, so se ti proti Moserju zakleli in ga bojkotirali povsod. Pisali so na založne tvrdke, naj Moserju ničesar ne dajo, sami pa mu tudi niso hoteli nič prodati. Na ta način je konsum moral prenehati, Moser pa je bil uničen. Seveda so na škodi tudi uradniki, ki so zdaj spoznali, v čem tiči vsa „nemška stvar“, namreč v — želodec! Tudi Moser je izprevidel, da so Slovenci še vendar boljši ljudje. — In ti ljudje, ki so taki barbari sami med seboj, še očitajo barbarstvo nam!

Zagrizenost štajerskih pangermanov. V Mariboru je umrl notar Nemec Reidinger. Za substituta mu je odbran Slovenec dr. Firbas. V „Grazer Tagblatt-u“ neka zagrizena nemška duša roti mariborske nemške stranke, naj nikar ne hodijo k Firbasu in naj raje v stvarih, katere lahko opravi advokat, grede k nemškim advokatom. — To je z drugimi besedami rečeno prava umazana požrešnost takega mariborskega nemškega „dohtarja“, — ne glede na narodno nestrpnost štajerskih Vsenemcev. Ako pa bi prišel

jutru pa je bila njegova hiša vsa v plamenu. Jo je zažgal on, ali Kuzjma, kakor so govorili drugi — ne vem. Na večer je ležal tam, kjer je stala nekoč tista lepa hiša, le kup pepela in oglja. Vsa tatinska družba je razgnana. Ženske so beračile po hišah, sina so dejali v prisilnico — da bi se odkupil, za to ni bilo zdaj več denarja...“

„Stojte, ljubi konjiči!“ Vendar smo prišli do cilja, hvala Bogu! Vidiš, tudi solnce že vzhaja.

Obsojeni atentator — ubežal.

Jegor Sazanov je ubil pred letom z bombo Plevaja. Bil je obsojen na smrt, a potem v domstrtno ječo. Te dni se mu je posrečilo ubežati. Njegov beg opisuje periodično izhajajoče glasilo ruskih socialistov-revolucionarjev „Revolucionaja Rasija“ tako:

Sazanova so prepeljali v Sibirijo v Aleksandrovsk blizu Irkutska, odtod pa so ga namenili še naprej. Prepeljavali so ga do druge kaznilnice in Sazanovu se je zdelo mogoče, porabiti to priliko v beg, posebno pa, ker je bil na potu iz Irkutska v Jakutsk. Etape, ki leže ob tem potu, so precej pri-

v Maribor zopet nemški notar, pa bi se ti prusaki prav nič ne brigali zato, da toliko slovenskih strank z dežele nosi denar Nemcu?

Zopet ena nepotrebna nemška šola. Če je na Slovenskem kje le par nemškutarskih konduktorskih ali tovarniških družin, že vsenemška propaganda dela na to, da dobe te ptice selivke svojo nemško šolo! Te ptice se preselijo, a nemška šola ostane — za koga? — Za slovenske otroke! To je način vsenemškega švindelna! V Pragerskem hočejo ustanoviti letos nemško šolo, dasi v tem kraju razun par železničarjev ni nobenega nemški govorečega človeka. Saj imena kakor Kastelic, Potočnik, Kos, Zupanc itd. itd. prav gotovo ne dokazujejo, da je kraj nemški! In vendar se je zgodila sramota, da je pragerski poštar Kastelic sprožil misel ustanovitve nemške šole in drugi renegatje in zaslepljenci so se mu pridružili v boju zoper lastni narod! Poročilo pravi, da je v Pragerskem 40 za šolo godnih otrok, a da večina njih govori izključno nemški. To je debela laž in poštar Kastelic, ki jo je izrekel, bi se moral sramovati, da je kot mož tako nizko padel.

Koroško.

Ostudna nemška demonstracija. Slovenci nameravajo v Št. Jakobu na Koroškem ustanoviti svojo narodno šolo. Ta namera pa pangermane strašno bode. Da bi mogli navzgor doprinesti dokaz resnice, da je tu slovenska šola nepotrebna, nameravajo izvesti podlo prusaško demonstracijo. Vsenemški učitelji in učiteljice tamošnjih šolskih občin ubijajo zdaj s parno silo otrokom v glavo nemščino in jih uče nemških izzivajočih pesmi, kakor: „Das deutsche Lied“, „Deutschland über alles“ itd. itd. Te pesmi bodo otroci morali prepevati na Schillerjevi slavnosti, ki jo prirede v Vrbi. Na tej slavnosti bo otrokom tudi strogo prepovedano govoriti slovenski, — vse to zaradi tega, da bodo na slavnost došle pruske veličine zadobile prepričanje, da v teh krajih ni slovenskega naroda ter da je nameravana Narodna šola v Št. Jakobu zgolj delo slovenskih hujšakačev, ki hočejo nemški narod na Koroškem — posloveniti. S takimi sleparijami si hočejo koroški Vsenemci pomagati preko našega narodnega obstanka v Gorotanu. Radovedni smo vendar, ali bodo slovenski stariši toliko — poštene, da ne bodo pustili nemškim sleparjem uganjati z njihovo deco ostudne svoje politične komedije. Ne en slovenski otrok ne sme na Schillerjevo slavnost!

Zoper udeležbo slovenskih šolskih otrok pri hajlovski slavnosti 25letnice nemškega šulferajna, katero priredi Südmarka v Vrbi, so katéhete vložili protest pri okrajnem šolskem svetu. Nemčurski učitelji in uradniki hočejo z vso silo navaditi našo deco hajlati. Iz petih šol jih hočejo vleči na nemško-nacionalno slavnost. — Pa na Koroškem je dvojna mera. Dvomimo, če bo vlada kaj storila. Vojskujejo se rajši s topovi zoper — narodni mali kolek...

Čujte! V „Miru“ z dne 4. t. m. beremo sledeče: „Nezaslišano. Ko je bil že naš članek napisan, smo izvedeli, da so vsi naročniki „Mira“ iz Vrbske okolice pozvani v občinski urad v Vrbo, po pozivu c. kr. deželne sodnije v Celoveu, da izpovedo v neki (kakor pišemo v članku) zadevi proti našemu ured-

nitivno sezidane, straže slabe, ograje še slabše, ker ni misliti, da bi se drznili kdo ubežati v teh pokrajinah, ki so na pol divje in kjer prebiva pleme divjih Buretov. In v resnici se je posrečil beg že v eni prvih stacij. Sazanov je opazil, da ni lažjega, kakor priti na podstrešje etape, odtod skozi okno na streho sednje stražnice in od tu čez palisade. V prvem redu, baš ko je prišel cel spreved kaznjencev in stražnikov na štacijo, je porabil Sazanov ugodno priliko, in predno še so bile razpostavljene straže, je prišel po imenovanem potu na prosto, ne da bi vzel s seboj le nekaj prtljage. Celo svoj plašč je pustil v etapi. Komaj prišedši na prosto jo ubere proti bližnjemu gozdu. Na tej kratki poti so ga videli perice ob potoku. Ženske so ga gledale začudeno, s prav posebno sibirsko ravnodušnostjo in potem so prale naprej, ne da bi se menile kaj več za očitnega beguna. Prišedši v gozd je sklenil Sazanov, ne globlje prodirati. Zleze v grmovje ne daleč od ceste, kjer čaka, kaj se bo zgodilo. Kmalu sliši strel kot alarm, da je ubežal eden jetnikov. Takoj za tem so se razkropili vojaki in žandarmi za jetnikom. Najprej so izpraševali perice. Dejale so, da so videle iti takega moža proti gozdu. Vojaki in orožniki so bili že prav tik Sazanova, kar se ustavijo pred dvema kmetoma, s katerimi so se pričeli razgovarjati, tako da je čul

niku. Stvar je tako nezaslišana, da še, kolikor časa je bil kje kak urednik slovenskega lista, še nikdar ni izkusil takšnega nasilstva, kakoršno se je ravno proti sedanjemu uredništvu „Mira“ uporabilo. Uredništvo in upravnništvo „Mira“ najodločnejše protestuje proti takemu nezaslišanemu postopanju c. kr. sodnije ter s tem najslovesnejše izjavlja, da ne bo nikdar in nikoli opustilo svoje svete pravice, zagovarjati po državnih zakonih za slovensko ljudstvo na Koroškem zajamčenih pravic. Pobjajte nas, ampak ubili nas ne bode! —

Posili-Nemce in Nemke hočejo narediti iz Slovencev koroški nemški slepiči! Kakor poroča „Mir“, naslovljajo na priproste slovenske kmetice pisma s prošnjami, naj kot „nemške žene“ oziroma „gospe“ nabirajo v prostih urah za nemški „Schulverein“! — Morda bi kazalo, tem sleparjem vračati milo za drago in pošiljati slovenskim ženam v že ponemčenem „krilu“ pozive, naj v svojih prostih uricah nabirajo za šentjakobsko slovensko šolo! Vsekako bi bilo to naravnejše! —

Slovensko-nemški naprednjaki. Na Koroškem imajo druge vrste slovensko-nemške naprednjake, kakor mi na Kranjskem. Na Koroškem je namreč naprednjak vsakdo, ki vleče z Nemci, a klerikalec vsakdo, ki dela za slovensko stvar. Dne 19. t. m. so se vršile v nekem kraju celovške okolice občinske volitve. Za župana je bil izvoljen „vrl naprednjak“ (t. j. v nemškem smislu) krčmar Schuschnig (Sušnik!), za prvega svetovaleca krčmar Kopeinig (Kopajnek!) in za drugega svetovaleca kmet Matschek (Maček!). „Bauernzeitung“ izreka željo, naj bi ti Nemcem prijazni naprednjaki ostali na krmilu. Ta imena pač kažejo dovolj, kake vrste Nemci so ti koroški Sušniki, Kopajneki in Mački! Sramota!

Primorsko.

Izlet v Divaško Vilenico. Čarobna podzemska jama pri Divači je prešla v last „Slovenskega planinskega društva“, s čemer je prešel v delokrog tega prevažnega slovenskega društva prvi podzemski dom. V proslavo tega dogodka je tržaška podružnica sklenila prirediti 14. t. m. izlet v Divačo, združen z obiskom Vilenice. Iz Trsta pojde poseben vlak z znižano voznino. Na prostem pred jamo bo velika ljudska veselica, pri kateri bodo sodelovala razna društva.

Toča v Istri. Dočim imamo mi še precej snega po gorah, pa je v Istri že padala — toča. Pretekli teden je v motovunskem okraju padala precej debela in težko poškodovala sadno drevje in trte. Padlo jo je toliko, da je ležala dva dni.

Predrznost irredente raste. Goriška pošta je zaplenila več pisem in razglednic, ki so bile odpisane iz Italije raznim osebam v Gorici. Na razglednicah je slika, ki predstavlja v ženskih podobah zjedinenje Trsta in Tirolske z Italijo: dve mladi, ki predstavljata Trst in Trident in starejša Italija, katera mlajši sestrici vabi v svoje naročje. Ta čisto navadna banditska nesramnost je delo irredentovske družbe, ki ima svoje zveze v našem Primorju.

Defraudacija v Trstu. „Sole“ poroča, da je bil na tržaškem magistratu razkrito poneverjenje na škodo občine. Ukradenih je 14.000 kron.

ubežnik ves pogovor. Kmeta sta bila mnenja, da se jetniku posreči priti do Irkutska.

„Ali kako?“ je pripomnil eden orožnikov. „Saj ne pozna teh pokrajin, izgubi se in nam pride sam v roke.“

Kmeta sta bila drugih misli.

„Če je to mož omike, ve, da teče ta potok proti Irkutsku. Saj je komaj 60 vrst do tja; to pot prehodi, če gre vedno ob vodi, najkasneje v dveh dneh.“

„S čim se bo preživel?“ pravi orožnik dalje.

„Lakote pogine, še predno dospe do Irkutska.“

„Nu da, če je to izobražen človek, bo vedel, da so zrele zdaj jagode v gozdu. In od teh se da živeti tudi dva dni.“

Sazanovu je bilo to kakor navlaš. Vedel je zdaj, kako mu je hoditi in s čim se nasititi.

Orožniki so šli dalje, Sazanov pa je sklenil ostati toliko časa v skrivališču, dokler se ne stemni. Tako je minulo 2—3 ure. Kar naenkrat sliši, kako se plazi nekdo tod okrog. Kmalu je spoznal, da je to eden orožnikov, ki so iskali zaman ubežnika. Sklenil je preiskati grmovje ob cesti in da se mu delo bolj posreči, je vzel s seboj lovskega psa. Prihajal je vedno bližje skrivališču. Pes je vohal po grmovju in se bližal naravnost proti Sazanovu. Že je bilo razločiti težko sapo psa. Vse je bilo zgubljeno! Brez-

Tatinski napadi v Trstu. Tržaški tatje so znani po celem svetu kot taki, da jim ni para. Tatvine so v Trstu sploh na dnevnem redu. To pa, kar uganjajo tatje v Trstu zadnji čas, presega že vse meje. Vlom za vlomom se vrši, eden drznejši od drugega in proti njim ne pomaga nobena previdnost več. Ako bi hoteli naštetati vse vlome, kar se jih je zgodilo od predpusta sem, bilo bi jih lepo število. Sumi se, da je ena sama dobro organizovana tatinska družba, ki te vlome izvršuje. — Na Veliko noč so se izvršili zopet trije vlomi. Pri nekem Francesco Bianchini so tatovi pobrali več dragocenosti, denarja in zastavnih listkov. V ulici Giacinto Gallina so vzeli 300 kron, bratoma Kržè v ulici Solitario pa vrednosti čez 100 kron. — Poroča se, da so v noči na prvi majnik vlomili tatje v poštni urad št. 3 in odnesli vsega skupaj v vrednosti 30.000 kron. O tatovih še ni nobenega sledu.

Tržaške bombe. V zaporih dunajskega deželnega sodišča čepe štirje Tržačani, ki so zapleteni v afero bomb. Preteklo soboto je tem tičkom državno pravdnštvo vročilo obtožnico v pričo njih zagovornikov, dunajskih advokatov dr. Neuda, Ellbogen in Prister. Kazenski razpravi bo predsedoval dvorni svetnik Feigl, obtožbo pa bo zastopal državni pravdnik Kleeborn.

Doma in drugod.

Cenjene naročnike prosimo, naj blagovolijo oprostiti, ker nam današnje številke ni bilo mogoče pravočasno odposlati zaradi poštних znamk, ki jih poštna direkcija ni v pravem času poslala našemu poštnemu uradu. Upravništvo.

Nadvojvoda Josip Ferdinand je imenovan polkovnikom in ob enem imeteljem pešpolka št. 45, a ostane za sedaj še v Ljubljani.

Pri zborovanju avstrijskih mest z lastnim statutom dne 5. in 6. t. m. na Dunaju so Ljubljano zastopali gg. župan Hribar in občinska svetovalec Plantan in dr. Tavčar.

Mestna hranilnica ljubljanska je praznovala dne 29. pr. m. slovesno otvoritev novih pisarniških prostorov v svoji novozgrajeni palači v Prešernovih ulicah. Blagoslovljenje je izvršil član upravnega odbora č. g. župnik Malenšek. Vlado je zastopal dvorni svetnik Schaffgotsch, deželni glavar O. pl. Detela, mesto župan Hribar. Navzoči so bili tudi zastopniki vnanjih denarnih zavodov, trgovstva in drugi odličnjaki. Predsednik g. Kollmann je nagovoril goste, spominjajoč se skromnega početka mestne hranilnice. Župan g. Hribar je pohvalno omenjal delovanje upravnega odbora in zaključil svoj govor s slava-klici na cesarja. K sklepu je sledila slavnostna seja. — Mestni hranilnici ljubljanski, ki se po svojem 15 letnem delovanju ponaša s tako lepimi uspehi, želimo, da bi procvitala še tako naprej in da bi slovensko ljudstvo, ki nosi svoj denar v zavode naših sovražnikov, konečno vendar spoznalo veliko važnost slovenskega denarnega zavoda.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prosi tem potom vse one častite rodoljubkinje in cenjene rodoljube, ki se ukvarjajo z razprodajo „narodnega koleka“, da izvolijo vsaj do konca meseca

umno bi bilo, ustavljati se žandarmu, vendar pa preneumno, postaviti se kar sam, brez orožja, pred svoje zasledovalce. Sazanov je sklenil počakati rajši, naj ga prime orožnik sam. Toda tu se je zgodilo nekaj čudnega: pes obstane nekaj hipov, povoha Sazanova in gre naprej, ne da bi dal kaj glasu od sebe. Ubežnik je bil rešen in orožnik je sledil psu...

Ko se je stemnilo, zleze Sazanov proti reki. Hodil je celo noč. Ob jutranjem svitu nabere jagod in potem preleži ves dan v grmovju. Naslednjo noč dospe do Irkutska, kjer se je mudil precej dolgo, predno se mu je posrečilo, dobiti si nekaj denarja in potni list. Ko je imel vse v redu, se pelje s sibirskim ekspresnim vlakom v Rusijo, kjer je imel za družbo nekega generala in njegovo hčer. Na štacijah so šli vsi trije skupno v bifeje in postajni orožniki so salutirali s posebnim spoštovanjem v družbi generala nahajajočemu se morilecu Plevaja.

Kmalu za tem je prišel Sazanov do ruske meje. Vendar ni našel tu človeka, ki so mu ga priporočali v Irkutsku, zato je šel prenočevati v gostilno. Nena doma pa vstopi v sobo policijski agent, ki je zahteval od neznanega tujca potni list. Toda ta, nov in še ne viziran, se je zdel možu pravice sumljiv.

„Čemu si prišel semkaj?“

„Po otroke!“

majnika vposlati podpisane vodstvu še dolžne zneske. Ob enem se naprošajo, da izvolijo naznati, od koga da so prejeli te „narodne koleke“, za katere pošiljajo denar. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

„Slov. planinsko društvo v Ljubljani“ je imelo dne 29. aprila v Narodnem Domu svoj občni zbor. Udeležba je bila povoljna. Društvo šteje sedaj s podružnicami vred 2200 članov. Preteklo leto so se ustanovile štiri nove podružnice. V letu 1904 je imelo društvo 15.527 K 89 v. dohodkov, izdatkov pa 17.196 K 44 v., primanjkljaja torej 1668 K 55 v. Društvena imovina znaša 20.499 K 85 v. Izvoljen je bil z vzklikom dosednji odbor namreč: gg. dr. V. Foerster, Jaroslav Foerster, Jos. Hauptmann, Fr. Korošec, A. Mikuš, profesor Fr. Orožen, dr. Tominšek in Verbič, za namestnika pa I. Mlakar in Šušteršič, za preglednika računov I. Mejač in H. Lindtner. — Po občnem zboru se je otvorila razstava slik amaternih fotografov.

Nov davek. V finančnem ministrstvu so izdelali načrt za nov davek, vsled katerega bodo obdane razne vrste dedščine. Dotični zakon bo predložen zbornici v jesenskem zasedanju. Dohodek od tega davka je baje namenjen za razne podpore deželam.

Slovenski trgovski uslužbenci — na krov! Na Velikonoč so imeli nemško-nacionalni trgovski uslužbenci naših dežel v Gradcu veliko zborovanje, na katerem se je sklenila „državna zveza vseh nemško-nacionalnih trgovskih uslužbencev“ pod imenom „Anker“. Ta zveza bo imela po vseh naših krajih podružnice, ki bodo skrbale za naraščaj nemško-hajlovskih trgovskih uslužbencev. Namen zveze je očitviden: izpodrivati na vseh koncih in krajih slovenske odnosno slovanske trgovske uslužbenice ter urivati v nenemške trgovine nemške hajlovce. Ob sebi umevno je, da gre namen te zveze tudi za tem, pridobiti za svoje namene kolikor največ mogoče narodno mlačnih in neznačajnih slovenskih trgovskih pomočnikov. Proti tej škodljivi zvezi je treba čim prej zasnovati močno slovansko državno zvezo trgovskih uslužbencev. Zatorej: Vsi na krov!

Deželna vinska klet. Prihodnja vinska pokušnja bo v soboto dne 13. t. m. Nabavili se bodo novi vinski vzorci.

Sadjarska in moštarska zadruga. Na Rovih se je ustanovila I. Kranjska sadjarska in moštarska zadruga. Ustanovljena je na podlagi omejenega poroštva in že registrovana.

Dunajski „Sokol“ praznuje letos junija meseca svojo desetletnico. Slavnosti se udeleže tudi slovenski Sokoli.

Ukradenih ameriških pisem so orožniki blizu Zidanega mosta ob progi našli še 71, blizu Trbovelj pa jih je našel neki pismonoša 40.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu aprilu 1905 je 143 strank vložilo K 37.965-09, 144 strank vzdignilo K 26.481-78, 11 strankam izplačalo se je posojil K 26.420.—. Stanje hranilnih vlog K 1.206.168-68, stanje hipotečnih posojil K 912.287-33. Denarni promet K 165.317-25.

Mestna godba v Kamniku priredi v nedeljo 7. t. m. ob ugodnem vremenu na mestnem trgu ob 1. uri popoldne promenadni koncert.

„Ne, dragi, stvar se mi zdi sumljiva. Vzel te bom na protokol in potem pojdeš z menoj k okrajnemu glavarju. Ta bo odločil.“

Kaj je bilo storiti? Policaj se je pripravil, da napravi protokol. Miza je bila zamazana in ni kazalo, dati na njo pisalni papir. Tu se domisli Sazanov, da ima v žepu nekaj številčk „Dobrohotnih besed“, časopisa, ki ga izdaja na državne stroške knez Meščerski v poneumnjenje kmetov in delavcev. To mu ponudi Sazanov na ljubeznjiv način kot podlago. Uspeh je bil nepričakovan... Bila je to ravno številka, ki so jo dobili policaji, da jo razdele med ljudstvo. Na prvi strani je bil naslikan car v svojem popolnem ornatu... Vse to je izbrisalo stražniku ves sum do nepoznanega tujca, postal je uljuden in med tem popolnoma pozabil na protokol. Pil je s Sazanovom še čaj in potem je odšel.

Ali si je mogel misliti kdaj knez Meščerski, da bo rešil onega človeka, ki je ubil moža, s katerim je stal v najožji zvezi, človeka, ki je protestiral na tako krvav način proti sistemu, ki ga knez Meščerski tako toplo zagovarja? —

Tako imenovani list.

O potresu v Indiji se poroča: Vsled potresne katastrofe je, kakor se je dogdalo, izgubilo življenje več tisoč ljudi. Natančno pa se ne bo nikoli izvedelo, koliko prebivalstva leži poudutega pod razvalinami porušeni vasi, od katerih ni niti zaznati več, da so bila človeška bivališča. To pa je danes znano, da se iz vasi ni rešil noben človek. V mestu Kangra, ki je štel približno 5000 prebivalcev, je ostalo pri življenju le 500 ljudi, ki so bežali iz razvalin. — Katastrofa pri Dharmasali je nastopila 3. pr. m. po noči. Najprej je nastal mrzel vihar, na to pa je hkrati z bližnje gore začelo grmeti skalovje. Okoli šestih se je začela vsa gora strašno stresati in vsa okolica je bila podobna razburkanemu morju. V divjem strahu so planili Hindu iz vasi. In zdaj je začelo grmeti in pokati kakor ob streljanju najtežje artilerije. Temu neposredno je sledil strahovit tresk. Prebivalci so videli, kako se je pred njihovimi očmi pretrgala zemlja in se široko odprla. Na onem kraju stoječe, iz težkega kamena sezidane vojašnice so se dvignile več čevljev visoko in se na to sesedle ter pokopale v razvalinah vse vojake. Iz razvalin se je čulo obupno kričanje, a kmalu je obmolnilo — smrt je objela vse, kar je bilo notri živega. V vojašnicah je bilo čez 500 mož. Od onih 500 ljudi, ki niso neposredno bili ubiti, je bilo 200 tako ranjenih, da so zunaj mesta potem umrli. Mesto Dharmasala leži pod Himalajo v državi Nepal, na levem bregu Kurnadi.

Lakota na Španjskem. V Andaluziji na Španjskem je huda lakota. Več tisoč ljudi pomrje od glada. Po zimi je mraz uničil skoro vse vinograde. Na tisoče govedi je poginilo vsled pomanjkanja krme. V Labroji so kmetje udrl v državno zalogo živil. Ko niso mogli dobiti moke, zažgali so poslopje. Pri Sevilji je vas, ki je štela 2000 prebivalcev; vsi so se izselili in šli po svetu beračit. Čez 1000 brezposelnih se je zbralo v San Rocco in so zahtevali dela in kruha. Župan pa jim ni mogel dati ne enega ne drugega. V Xeresu hodijo ljudje v velikih procesijah okrog zastavami in svetimi podobami ter prepevajo svete pesmi.

Posnemanja vredno. Mestno zastopstvo v Budimpešti je sklenilo, da ob nedeljah ne pusti prodajati nobenega žganja. Žganjarne morajo ostati ob nedeljah zaprte in je v teh dneh špirit na prodaj le v lekarnah.

Mrtvaški vozovi vojaških novincev. V Kraljevih poljih na Moravskem je bil 23. m. m. vojaški nabor. Pri tej priliki so uprizorili mladeniči, ki so prišli na novačenje, komedijo, ki je izzvala na intervencijo — sodno oblast. Ob 8. zjutraj so se pripeljali mladeniči iz Babičev na treh vozeh, ki so bili mrtvaško opravljeni. Sedeži so bili črno pogrnjeni, okrog voza so vihrale črne zastave in so viseli mrtvaški venci. Na obeh straneh prvega voza pa je bilo na velikih črnih deskah z daleč vidnimi belimi črkami zapisano: „Mi gremo, ker moramo! Kdor bo potrjen, postane suženj!“ Na drugem vozu je stalo zopet: „Naše življenje hočemo; naše duše in naš jezik pa ubijajo!“ Na tretjem vozu je bil napis: „Armada, grob naše mladosti, ječa naše svobode!“ — Pred hišo, v kateri se je vršil nabor, so vozovi obstali. Tu se približa okrajni glavar, obdan od velikega števila orožnikov in zahteva odstranitev teh napisov. A noben novinec jih ni hotel odstraniti. Nazadnje jih je odstranil neki hlapec ter jih razbil s sekiro. Po naboru so mladeniči odšli z zmerjanjem in kletvijo.

Tatvina svetih podob v Rusiji. Za časa prekućij v Rusiji so posebno na dnevnem redu tatvine svetih podob. Te podobe so čestokrat zelo dragocene ali pa imajo za — mešetarje s starinami veliko vrednost. Pred nekaterimi dnevi je bila ukradena slika čudotvorne Matere Božje v Ahtirki v guberniji Harkovski. Ta podoba je bila z dragocenimi biseri bogato okrašena in jo je katedrala mesta Ahtirka imela že od l. 1737. Dne 2. julija vsacega leta so se vršile cerkvene slovesnosti pri tej podobi, na katero slovesnost je privrelo vsako leto na tisoče vernih iz raznih krajev Rusije.

Koliko je v Londonu židov? Židovska kolonija v Londonu šteje danes okoli 130.000 judov. Najmanj 100.000 med njimi pripada jih k industr. proletarijatu. Vsako leto pa se jih priseli okoli 12.000. Vojna na Daljnem Vstoku je pa židovsko naseljenje v Londonu izdatno pomnožila, ker je izbežalo mnogo vojaških beguncev iz Rusije. Tudi preganjanja židov v zadnjem času v Rusiji, v Rumuniji itd. provzroče pritisk židov v London, ki je pravcati eldorado za Mojzesove potomce.

Perutninarstvo.

Gospodarska črtica.

(Dalje.)

Če hočemo dobiti čisto plemenski oplodena jajca, moramo dati pripravljenega petelina vsaj tri do štiri tedne, predno se vleže kokoš na jajca. Vse druge tuje peteline je strogo ločiti. Kot jajca, ki jih dobi koklja, vzemimo le one, ki imajo normalno velikost, pravilne oblike in lupine. Jajca, ki so zelo velika, imajo včasih tudi po dva rumenjaka, ravno tako ni vzeti jajca, ki je zelo majhno. Shranimo jih, predno jih dobi kokoš, v hladnem, zračnem kraju in jih preobračajmo na vsak drug dan, da se rumenjak ne sede na kako stran. Stara smejo biti k večjem 20 dni,

če moreš, vzemi največ 14 dni stara. Čim svežeja so jajca, tem krepkejšje piške dobiš. Tudi naj bodo jajca če mogoče enako stara, da se tudi piščanci ob približno istem času izležejo.

Če pa si jajca od kod naročil, jih ne daj takoj po prejemu kokliji, ampak jih položi na miren prostor vsaj za 24 ali 48 ur. To je neobhodno potrebno, ker jajce na transportu dosti trpi.

Po jajcu sklepati spol piščanca, je popolnoma izključeno. Vsi taki poskusi so se do cela izjalovili.

Kot kokljo vzemi vedno starejšo kokoš, ki je krotka in ne beži, če se ji kdo bliža, ampak se da celo prijeti. Jaje ji ne daj nikdar več kakor 11—17. Ravna se to po letnem času, in sicer v mrzlem času manj, v toplem več. Gnezdo naj ne bo na presvetlem kraju, nikdar ne visoko ležeče, najboljšje v plitvi košari in na tleh. Na dno košare daj kos zemlje s travo, ki si jo odrezal z lopato, na to nekaj mrve, slame ali pa bombaževine.

Še boljše storiš, če napraviš koklji kar v zemljo manjšo globino ali pa vzameš dlan visoko peska, in napraviš v njem pripravno gnezdo. Ne pozabi na strani malega izhoda za piščance.

Najbolj pripraven čas, podložiti jajca, je večer. Prepričaj se tudi, če gre koklja vsak dan toliko z gnezda, da se očisti, naje in napije, drugače jo vzemi sam slehrni dan prav previdno za 10—20 minut z gnezda. Če je vreme zelo gorko, lahko tudi za pol ure. Daj ji samo žita, drugega rajši nič, k večjem zelo malo zelenjave. Pitna voda naj bo zelo čista. Skrbi tudi, da se koklja lahko povalja v prahu ali pa drobnem pesku. Če se prigodi, da onesnaži ali pa celo stre eno jajce, operi takoj vse v mlačni vodi, ne da bi jih dosti premetaval ali drgnil in položi jih potem nazaj v zopet osnaženo gnezdo.

Pazi, da ne motijo koklje ljudje ali pa druge kokoši.

Priporočali bi, pregledati jajca potem, ko je že ležala na njih koklja teden dni. V ta namen si napravi v trdi črni lepenki odprtino jajčne oblike, deni jajce v to odprtino in vse skupaj poglej proti doli priviti svetilki. Napravi pa to v temni sobi. Jajce, ki ni oplodeno, je videti popolnoma čisto, in če si jih pregledal n. pr. vsaj peti dan, odkar jih ima koklja pod seboj, so ta še porabna v kuhinji. Jajce, ki je dobro in pravilno oplodeno, kaže proti luči temno, oblaku podobno senco, ki ima v sredi črno, premikajočo se točko. Vsa druga jajca, ki so videti proti luči v slabi senci, komaj malo motna, so izumrla, ker so bila le deloma oplodena. Vrzi jih takoj proč.

Te pregledanje ima to prednost, da vzameš lahko posameznim kokljam jajca in jih združiš v že navedenem številu pod eno kokljo. S tem dobiš eno ali več kokoši prostih, ki jih lahko zopet porabiš za kokljo. Razumljivo bo, da združuješ lahko le jajca kokelj, ki si jih jim dal v istem času.

Če je vreme zelo suho, pokropi na dva ali tri dni jajca z mlačno vodo.

20. ali 21. dne prično piščanci prodreti jajčno lupino. Piške pusti pri kokliji, odstrani le od časa do časa prebite lupine. Edino v enem slučaju smeš vzeti piščance iz gnezda in jih daš v košaro, ki ima na dnu bombaž in postaviš vse to za peč ali pa blizu ognjišča, če pridejo namreč piščanci zelo neenakomerno iz jaje.

Če ni prodrla piška vsaj 22. dne jajca, poskusi pomagati sam s tem, da odpreš prav previdno jajce na zgornjem delu. Če priteče kaj krvi, ni navadno več rešitve.

V novejšem času porabljajo tudi stroje, ki vaje jajca. A kdor ima s tem opraviti, mora biti s strojem prav seznanjen, ker drugače se stvar ne obnese. Kdor goji perutninarstvo prav v velikem (posebno v Ameriki), ta mora porabljati take valilnice.

Ko imaš piščeta, jih ne pusti nikdar in pod nobenim pogojem iti s kokljo vred med druge kokoši. Imej v ta namen posebno ograjen prostor. Male živalice ne pridejo dosti k živežu, jih kavsajo in preganjajo druge kokoši in starejša piščeta, dosti jih tudi tako pogine.

Prvega dne ne dajaj piščancem sploh nobene živeža, ker more to le škoditi. Živalica ima namreč še v sebi dosti hrane. Potrebuje le gorkote, ki je pa dobi od koklje.

Drugega dne vzemi star bel kruh, ki si ga namočil v mleku. To mleko pa ni smelo biti v najmanjšem kislo ali pa kako drugače skvarjeno.

Ne dajaj nikdar veliko, zato pa vsaj 5—6 krat na dan.

Zvečer jim daj prosa in pa suhega zdrobljenega riža. Od te hrane stopnjuješ lahko tako, da

vzameš potem pšenice, potem ajde, zelenjave, kakor detelje, trave itd. — tako da se privadi žival v 4—5 mesecih na vso hrano.

Dajaj piščancem vedno sveže vode, varuj jih pred vlažnostjo, pred mrazom in pred veliko vročino.

Kakor hitro pa je ločiti spol, loči petelinčke od kokošk, ker prezgodnje spolsko vznemirjenje vpliva zelo slabo na razvoj in rast živali. (Konec prib.)

Narodna čitalnica v Kamniku sprejme društvenega slugo.

Ponudbe naj se pošiljajo na čitalniški odbor ali pa na predsednika g. dr. Al. Krauta, odvetnika v Kamniku.

Šunka s kožo, kilo po 1 gld., brez kosti po gld. 1.10, plečeta brez kosti po 90 kr., slanina in suho meso po 80 kr., prešičevi in goveji jeziki po 1 gld., glavina brez kosti po 50 kr.

Salame dunajske po 80 kr., à la krakovske, fine po 1 gld., iz šunke zelo priljubljene po gld. 1.20, à la ogrske, trde po gld. 1.50, ogrske fine po gld. 1.80, kilo. — **Velike klobase** ena 20 kr.

Slivovka, brinovc pristen, liter od 70 kr. do 1 gld. 1.20, brinov cvet liter gld. 1.50. To priznano dobro blago pošilja po povzetju od 5 kil naprej prekajevalec in razpošiljalec živil

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Tiskarskega učenca

sprejme tiskarna A. Slatnar v Kamniku.

Lekarnarja A. THIERRY-ja
BALZAM pristen le s trgovskozgodno registr. zeleno varstveno znamko z nuno.

Najstarejše domače sredstvo zoper prsne in pljučne bolezni, kašelj, izmečke, želodčni krč, pomanjkanje teka, pehanje iz želodca, zoper zgago, napenjanje, telesno zaprtje, influenco, za rane, zobne bolečine itd. Poštne prosto do vsake poštnice postaje z zabojčkom: 12 malih ali 6 velikih steklenic 5 kron, 60 malih ali 30 velikih 15 kron.

Edino pristno centifolijsko mazilo (iz vrtnice „rosa centifolia“).

To mazilo izvrstno deluje zoper vnetje. Pri vseh, še tako zastarelih bolečinah, poškodbah, ranah ima gotov uspeh, ali pa olajša bolečine. S poštino, pošto spremnico in z zavojem vred veljata 2 lončka K 3.60. Pristno le iz lekarn „pri angelju varhu“ A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatcu, kamor je pošiljati naročila.

Popolno prepričanje o nenadomestljivosti teh sredstev dokazujejo Vam zvezki z več tisoč zahvalnimi pismi, ki se pridejejo vsaki pošiljati balzama zastoj ali pa se na željo posebej dopošljejo.

Izborno zalogo raznovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah priporoča

Anton Müller

vinotržec v Domžalah (Kranjsko).

Naročajte in razšir-
jajte „Naš List“!

Ferd. Lev. Tuma:

„V znamenju življenja“

Cena K 1.50, po pošti K 1.60. — Naroča se pri L. Schwentnerju v Ljubljani in v tiskarni A. Slatnar v Kamniku.

J. Koschier

„pri orlu“ v Kamniku.

Trgovina z galanterijskim blagom.

Velika zaloga

modnega in perilnega blaga vsake vrste, potrebščin za krojače in čevljarje, pletenih čipk, izvrstnih nožev, škarij in britev ter raznovrstnega

drobnega blaga po najnižji ceni.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice SV. MARKA se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezech ter koliko in škípanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšje sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 104, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 steklenic) 4.— K. 2 ducata (24 steklenic) 8.— K. 3 ducate (36 steklenic) 11.— K. 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K. 5 ducatov (60 steklenic) 17.— K. Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdraveli: Ivan Barentinčić, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Boričić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb**, Ustanovljena l. 1360. Markov trg št. 104, poleg cerkve sv. Marka. 12

Zdravje je največje bogastvo!